

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1 "The intersection of the aggregate supply and the aggregate demand function determines the equilibrium level of income and output." Discuss. **15**

OR

- A. What is inflationary gap? Show it with the help of diagram. **07**
 B. Explain the nature of Phillips curve in the long run. **08**

Q.2 A. Explain how the IS curve is derived? Brings out the factors that determine the slope of IS curve. **07**
 B. Discuss the derivation of LM curve. What are the factors that influence the shift in LM curve? **08**

OR

- C. Examine the effects of fiscal policy on income and interest rate in the IS-LM model. **07**
 D. Explain the application of IS-LM model in the Indian economy from 2000-01 to 2005-06 **08**

Q.3 A. Discuss expenditure adjusting policy to reduce deficit in the Balance of payment. **07**
 B. Discuss effectiveness of devaluation in correcting Balance of payment deficit. **08**

OR

- C. Explain the Mundell-Fleming model with the help of a diagram. **07**
 D. Explain the J-curve effect. **08**

Q.4 A. Select the correct answer and rewrite the statement: **07**

- (i) Under value added method, national income is measured by _____
 (a) Adding the value at each stage
 (b) Adding expenses at each stage
 (c) Adding rent, wages and interest
 (d) None of the above
- (ii) In developing countries measurement of national income encounters problems _____
 (a) Non monetized sector
 (b) Lack of adequate statistical data
 (c) Lack of proper accounting practices
 (d) All of the above.
- (iii) GDP deflator tells us the _____
 (a) Nominal progress
 (b) Real progress
 (c) Rate of deflation in the economy
 (d) None of the above

- (iv) Real interest rate explains a change in _____
- A purchasing power
 - Money income
 - The rate of inflation
 - None of the above
- (v) Purchasing Power Parity (PPP) indicates _____
- Real value
 - Nominal value
 - Both
 - None of the above.
- (vi) As per HDR 2015, HDI value of India was _____
- 0.408
 - 0.582
 - 0.609
 - 0.585
- (vii) India ranks among _____
- High Human Development Groups
 - Medium Human Development Groups
 - Low Human Development Groups
 - None of the above.

B. Validate the following statements:

08

- Under expenditure method income spent on every goods and services is included.
- GDP includes income earned by all the nationals.
- Human development measures the quality of life.
- Gender inequality measures progress made by the entire populations.

OR**Q.4 Write short notes on any three:**

15

- Difficulties in estimating national income
- GDP Deflator
- Determinants of aggregate demand.
- Equilibrium in the goods and money market.
- Effects of easy monetary policy on the Balance of payment.

[वेळ : २ तास]

[गुण:६०]

सूचना:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.१. समग्र मागणी फलन आणि समग्र पुरवठा फलन यांतील अंतरसंबंध उत्पन्न आणि उत्पादनाची समतोल पातळी ठरवितात ते चर्चा करा.

१५

किंवा

- अ. मुद्रास्फिती अंतर म्हणजे काय? मुद्रास्फिती अंतर आकृतीच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.
- ब. दीर्घकाळातील फिलीप्स वक्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.

०७

०८

प्र.२. अ. IS वक्र कसा साध्य होतो ते स्पष्ट करा? IS वक्राच्या उतारास कारणीभूत असणारे घटक शोधा.

ब. LM वक्र कसा साध्य केला जातो. LM वक्र बदलण्यास कोणते घटक प्रभाव टाकतात ते स्पष्ट करा.

०७

०८

किंवा

- क. IS- LM प्रतिमानामध्ये उत्पन्न आणि व्याजदरावर राजकोषीय धोरणाचा होणारा परिणाम स्पष्ट करा.
- ड. भारतीय अर्थव्यवस्थेतील २०००-२००१ पासून IS- LM प्रतिमानाचा वापर किंवा उपयुक्तता स्पष्ट करा.

०७

०८

प्र.३. अ. व्यवहारतोलातील तुट कमी करण्यासाठी खर्च समायोजन धोरणांची चर्चा करा.

ब. व्यवहारतोलातील तुट दुरुस्त करण्यामधील अवमुल्यानाच्या परिणामकारकतेची चर्चा करा.

०७

०८

किंवा

- क. मुंडेल-फ्लेमिंग प्रतिमान आकृतीच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.
- ड. 'J' वक्र परिणाम स्पष्ट करा.

०७

०८

प्र.४. अ. योग्य पर्याय निवडा:

०७

१. मूल्य समाविष्ट पद्धतीमध्ये, राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या मापनामध्ये या मूल्याचा समावेश होतो.
 - अ. प्रत्येक स्तरावरील समावेश
 - ब) सर्व आदाने आणि प्रदाने
 - क. खंड, वेतन आणि व्याज यांचा समावेश
 - ड) वरीलपैकी नाही.
२. विकसित देशांमध्ये राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या मापनामध्ये खालील समस्येला तोंड द्यावे लागते.
 - अ) अचलनविषयक क्षेत्र
 - ब) पुरेशा सांख्यिकीय माहितीचा अभाव
 - क) योग्य लेखामापन प्रक्रियेचा अभाव
 - ड) वरील सर्व.
३. स्थूल देशांतर्गत उत्पादन विभाजक दर्शवितो
 - अ) साधारण प्रगती
 - ब) वास्तव प्रगती
 - क) अर्थव्यवस्थेतील चलनफुगवठ्याचा कमी दर
 - ड) वरीलपैकी नाही.

